

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση
Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»**

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούππας, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Κώστας Κώστα

Χρίστος Ορφανίδης

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και την 31^η Μαρτίου 2022 και στις 2, 9 και 30 Ιουνίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ), του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και της Ακαδημίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, η Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού, ο Σύνδεσμος Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού, ο Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Επαγγελματικών Τουριστικών Σκαφών, ο Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Σκαφών Αγίας Νάπας, ο Σύνδεσμος Ναυτικού Τουρισμού, η Ακαδημία Mediterranean και η Ακαδημία Frederick, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής. Ωστόσο, η Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή αναφέρει ότι δεν έχει οποιεσδήποτε παρατηρήσεις επί των προνοιών του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Δημήτρης Δημητρίου, Φωτεινή Τσιρίδου, Βαλεντίνος Φακοντής, Χρύσανθος Σαββίδης και Σταύρος Παπαδούρης, καθώς και τα μη μέλη αυτής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, Λίνος Παπαγιάννης, Ζαχαρίας Κουλίας και Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α (3) του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων λόγω της φύσης και της σημασίας των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμου, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης περί Προτύπων Εκπαίδευσης, Έκδοσης Πιστοποιητικών και Τηρήσεως Φυλακών των Ναυτικών του 1978 (σύμβαση STCW), η οποία κυρώθηκε το 1985 με τον περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προτύπων Εκπαιδεύσεως, Εκδόσεως Πιστοποιητικών και Τηρήσεως Φυλακών των Ναυτικών, 1978 (Κυρωτικό) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υφυπουργείου Ναυτιλίας και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις μεταξύ άλλων αναβαθμίζεται η ναυτική εκπαίδευση, καθώς ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη λειτουργία των ακαδημιών ναυτικής εκπαίδευσης στη Δημοκρατία, αποσαφηνίζονται θέματα που σχετίζονται με τον υπολογισμό και την απόδειξη της θαλάσσιας υπηρεσίας των ναυτικών, ρυθμίζεται η επανεπικύρωση των πιστοποιητικών κυβερνήτη ακτοπλοϊκών και μικρών επιβατηγών σκαφών και παρέχεται η δυνατότητα τα πιστοποιητικά που αφορούν τη σύμβαση STCW να εκδίδονται μόνο σε ψηφιακή μορφή. Επιπρόσθετα, εισάγονται πρόνοιες με τις οποίες ποινικοποιείται η λειτουργία σχολής

ναυτικής εκπαίδευσης χωρίς προηγουμένως να τύχει της απαιτούμενης αναγνώρισης από την αρμόδια αρχή.

Η εκπρόσωπος του Φορέα ΔΙΠΑΕ διευκρίνισε, τόσο γραπτώς όσο και προφορικώς, ότι οι σχολές ναυτικής εκπαίδευσης δεν αποτελούν σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αλλά σχολές κατάρτισης και επομένως δεν υπόκεινται στη διενεργούμενη από τον εν λόγω φορέα αξιολόγηση και πιστοποίηση των σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε όπως διασαφηνιστεί στον υπό τροποποίηση νόμο αφενός ότι οι σχολές ναυτικής εκπαίδευσης δεν αποτελούν σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αφετέρου ότι τα πιστοποιητικά που απονέμονται από τις εν λόγω σχολές δεν αποτελούν επαγγελματικά ή ακαδημαϊκά προσόντα ανώτερης εκπαίδευσης αλλά πιστοποιητικά ικανότητας.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής ζήτησαν μεταξύ άλλων διευκρινίσεις ως προς τη διάρκεια της χρονικής περιόδου εντός της οποίας η αρμόδια αρχή χορηγεί βεβαίωση της θαλάσσιας υπηρεσίας του ναυτικού η οποία αποκτάται σε αλλοδαπά πλοία και εισηγήθηκαν όπως η εν λόγω περίοδος των τριών μηνών επεκταθεί, ώστε να παρέχει το αναγκαίο χρονικό περιθώριο στον ναυτικό να υποβάλει τα αποδεικτικά έγγραφα που απαιτούνται για τη χορήγηση της εν λόγω βεβαίωσης. Παράλληλα, εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς το ύψος της προνοούμενης στο νομοσχέδιο χρηματικής ποινής σε πρόσωπο που λειτουργεί σχολή ναυτικής εκπαίδευσης χωρίς να έχει εξασφαλίσει την απαιτούμενη αναγνώριση από την αρμόδια αρχή, επισημαίνοντας την ανάγκη αύξησής της, ώστε να καταστεί πιο αποτρεπτική.

Η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Ναυτιλίας συμφώνησε με την εισήγηση για επέκταση της διάρκειας της χρονικής περιόδου που απαιτείται για τη χορήγηση βεβαίωσης της θαλάσσιας υπηρεσίας από την αρμόδια αρχή. Επιπροσθέτως, τόσο η πιο πάνω εκπρόσωπος όσο και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας

συμφώνησαν ότι το ύψος της αναφερόμενης πιο πάνω προνοούμενης χρηματικής ποινής πρέπει να αυξηθεί, τηρούμενης της αρχής της αναλογικότητας.

Ακολούθως, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις και τις εισηγήσεις που διατυπώθηκαν στην επιτροπή, οι εκπρόσωποι του Υφυπουργείου Ναυτιλίας σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας υπέβαλαν αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο επέφεραν σχετικές τροποποιήσεις επί της ουσίας των προνοιών του, καθώς και νομοτεχνικής φύσεως τροποποιήσεις, το οποίο έτυχε περαιτέρω μελέτης από την επιτροπή.

Ειδικότερα, στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου περιλήφθηκαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Διασαφήνιση στον ορισμό του όρου «σχολή ναυτικής εκπαίδευσης» ότι οι σχολές ναυτικής εκπαίδευσης δεν αποτελούν σχολές ανώτερης εκπαίδευσης αλλά σχολές κατάρτισης, καθώς και προσθήκη ερμηνείας του όρου «ανώτερη εκπαίδευση».
2. Διασαφήνιση ότι το χορηγούμενο από τις σχολές ναυτικής εκπαίδευσης πιστοποιητικό ικανότητας δεν αποτελεί ακαδημαϊκό ή/και επαγγελματικό προσόν ανώτερης εκπαίδευσης.
3. Διασαφήνιση ότι οι υποψήφιοι προς απόκτηση πιστοποιητικού ικανότητας ανθυποπλοίαρχου, πιστοποιητικού ικανότητας τρίτου μηχανικού και πιστοποιητικού ικανότητας ηλεκτροτεχνικού αξιωματικού απαιτείται να είναι απόφοιτοι λυκειακού κύκλου στην Κύπρο ή στο εξωτερικό.
4. Επέκταση από τρεις σε έξι μήνες της παρεχόμενης στην αρμόδια αρχή χρονικής περιόδου για σκοπούς χορήγησης βεβαίωσης της θαλάσσιας υπηρεσίας που αποκτάται σε αλλοδαπά πλοία.

5. Αύξηση της χρηματικής ποινής που δυνατόν να επιβληθεί από €8.500 σε €20.000, σε περίπτωση καταδίκης προσώπου το οποίο λειτουργεί σχολή ναυτικής εκπαίδευσης χωρίς να τύχει της απαιτούμενης αναγνώρισης από την αρμόδια αρχή.

Σε μεταγενέστερο στάδιο τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής οι απόψεις επηρεαζόμενου φορέα ο οποίος δήλωσε ότι διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, επισημαίνοντας μεταξύ άλλων ότι η αρμόδια αρχή οφείλει να αναγνωρίζει σχολές ναυτικής εκπαίδευσης, καθώς και πιστοποιητικά ικανοτήτων και επάρκειας που χορηγήθηκαν από αυτές, εφόσον οι χώρες στις οποίες οι σχολές αυτές έχουν την έδρα τους περιλαμβάνονται στη Λευκή Λίστα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού και εφαρμόζουν τις πρόνοιες της σύμβασης STCW. Συναφώς, εξέφρασε την έντονη ανησυχία του ως προς την εισαγωγή πρόνοιας με την οποία καθίσταται ποινικό αδίκημα η λειτουργία σχολής ναυτικής εκπαίδευσης χωρίς την απαραίτητη αναγνώριση από την αρμόδια αρχή.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης του νομοσχεδίου, απασχόλησαν την επιτροπή εκφρασθείσες επιφυλάξεις ως προς την ακολουθούμενη από την αρμόδια αρχή διαδικασία αναφορικά με την αναγνώριση σχολών ναυτικής εκπαίδευσης, η οποία ενδεχομένως να χρήζει αναθεώρησης, ώστε να μην αποκλείει σχολές οι οποίες αναγνωρίζονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από χώρες οι οποίες περιλαμβάνονται στη Λευκή Λίστα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού. Επίσης, εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους για την απουσία κανονισμών που να ρυθμίζουν την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.

Στη βάση των πιο πάνω και ύστερα από εισήγηση της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Υφυπουργείου Ναυτιλίας σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας προχώρησαν στην περαιτέρω αναθεώρηση του κειμένου του νομοσχεδίου, στο οποίο συμπεριλήφθηκε μεταβατική πρόνοια, σύμφωνα με την οποία δε

διαπράττει ποινικό αδίκημα πρόσωπο το οποίο λειτουργεί σχολή ναυτικής εκπαίδευσης χωρίς αυτή να τύχει αναγνώρισης από την αρμόδια αρχή, νοουμένου ότι έχει υποβάλει τη σχετική αίτηση αναγνώρισης της ναυτικής σχολής και έγκρισης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αυτή προσφέρει πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

12 Ιουλίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.01.062.173-2021

ΜΙ/ΣΠ/ΜΑΧ